

12.3.2026

Avoin demokratia -verkosto
Nätverket för öppen demokrati

Johanna Mesch
Juhana Salonen
Netta Keski-Levijoki

Kuurojen ja viittomakielisten totuus- ja sovintoprosessi

Sannings- och försoningsprocessen
för döva och teckenspråkiga

Sihteeristö Sekretariatet

Johanna Mesch

Pääsihteeri, generalsekreterare

Juhana Salonen

Erityisasiantuntija, specialsakkunnig

Netta Keski-Levijoki

Suunnittelija, planerare

Prosessin toimijat

Sihteeristö

Itsenäinen ja riippumaton

Kerää tietoa oikeudenloukkauksista ja syrjinnästä

Laatii loppuraportin

Ohjausryhmä

Tukee ja ohjaa sihteeristön työtä

Oikeusministeriö (DJO/IYY) *

Tukee hallinnossa, toimii työnantajana

Osallistuu psykososiaalisen tuen järjestämiseen

* Demokratia- ja julkisoikeusosasto, itsehallinto- ja yhdenvertaisuusyksikkö

Muita toimijoita

Psykososiaalisen tuen yksikkö

Parlamentaarinen ryhmä (mahdollisesti myöhemmin)

Processens aktörer

Sekretariatet

- Självständig och oberoende
- Samlar in information om rättskränkningar och diskriminering
- Utarbetar en slutrapport

Styrgruppen

- Stöder och styr sekretariatets arbete

Justitieministeriet

- Stöder förvaltningen
- Som arbetsgivare
- Deltar i ordnandet av psykosocialt stöd

Andra aktörer

- Enheten för psykosocialt stöd
- Parlamentarisk grupp (eventuellt senare)

Prosessin tärkeimmät tavoitteet

- **tunnistaa ja dokumentoida** kuurojen ja viittomakielisten henkilöiden kohtaamia historiallisia vääryyksiä
- **ehdottaa** toimenpiteitä nykypäivänä tunnistettujen, syrjivien rakenteiden poistamiseksi
- **lisätä** viittomakielisen kulttuurin ja viittomakielten tuntemusta sekä tietoisuutta tapahtuneista vääryyksistä niin viranomaisten kuin yksityishenkilöiden keskuudessa
- **luoda pohja** sovinnon rakentamiselle yhteisön ja valtion välillä
- **kuvata tarvetta** rakenteellisille muutoksille pidemmällä aikajänteellä.

De viktigaste målen för processen

- **identifiera och dokumentera** historiska orättvisor som döva och teckenspråkiga personer utsätts för
- **föreslå** åtgärder för att undanröja de diskriminerande strukturer som identifierats i dag,
- **öka** kännedomen om teckenspråkig kultur och teckenspråk samt medvetenheten om gjorda orättvisor både hos myndigheter och hos privatpersoner
- **skapa** en grund för att bygga upp försoning mellan gemenskapen och staten
- **beskriva behovet** av strukturella förändringar på längre sikt.

Miten prosessia viedään eteenpäin?

- Kuulemiset
- Työryhmät
- Selvitykset
- Viestintä
- Loppuraportti

Hur förs processen vidare?

- Höranden
- Arbetsgrupper
- Utredningar
- Kommunikation
- Slutrapport

Tilastoja

10/100 kuulemista

2 pilottikuulemista (fyysinen ja etä)

7 fyysistä kuulemista Jyväskylässä
18-19.2.2026

1 etäkuuleminen

- 5 naista ja 5 miestä
- Ikähaarukka 40-75
- 9 kuuroa ja 1 huonokuuloinen

Statistik

10/100 höranden

2 pilotthöranden (fysiskt och distans)

7 fysiska höranden i Jyväskylä
18-19.2.2026

1 distanshörande

- 5 kvinnor och 5 män
- Åldersspann 40-75
- 9 döva och 1 hörselskadad

Tulossa

21.3.2026 – Tiedotuspäivä +
kuulemiset, FST, Helsinki
22.3.2026 – Kuulemiset, FST, Helsinki
25.3.2026 – Tiedotusilta, Helsinki
26.3.2026 – Kuulemiset, Espoo
27.3.2026 – Kuulemiset, Helsinki

Lisää tietoa:

<https://yhdenvertaisuus.fi/kuulemiset-ja-muu-tiedonkeruu>

Kommande

21.3.2026 – Informationsdag + höranden,
FST, Helsingfors
22.3.2026 – Höranden, FST, Helsingfors
25.3.2026 – Informationskväll, Helsingfors
26.3.2026 – Höranden, Esbo
27.3.2026 – Höranden, Helsingfors

Mer information:

<https://yhdenvertaisuus.fi/sv/horanden-och-annan-datainsamling>

Tulossa

KEVÄT 2026

- Kuulemiset
- Psykososiaalinen tuki
- Työryhmien kartoittaminen
- Yleisötilaisuus 5.5.2026

SYKSY 2026

- Tulevaisuustyöpajat

Kommande

VÅR 2026

- Höranden
- Psykosocialt stöd
- Kartläggning av arbetsgrupper
- Zoom-evenemang 5.5.2026

HÖST 2026

- Framtidsworkshop

Viestintä / Kommunikation

- [Totuusjasovintoviittomakielella.fi](https://totuusjasovintoviittomakielella.fi)
- [Sanningochforsoningpateckensprak.fi](https://sanningochforsoningpateckensprak.fi)
- Facebook: [Totuus ja sovinto viittomakielellä / Sanning och försoning på teckenspråk](https://www.facebook.com/totuusjasovintoviittomakielella)
- Instagram: [@totuussovintopateckensprak](https://www.instagram.com/totuussovintopateckensprak)

Kiitos! Tack!

johanna.mesch@gov.fi

juhana.k.salonen@gov.fi

netta.keski-levijoki@gov.fi

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET